

گزارشی از یک سال آموزش عمومی و پاسخ‌دهی سریع و مبتنی بر شواهد به پرسش‌های مردمی در همه‌گیری کووید ۱۹ در دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران

مهناز آشورخانی^۱، علی اکبری ساری^۲، اکبر فتوحی^۳، مسعود یونسیان^۴، حجت زراعتی^۵، الهام احسانی چیمه^۶، مصطفی ملکی^۷، نگین نیرلو^۸، الهام شکیبازاده^{۹*}

- ۱- استادیار گروه آموزش و ارتقای سلامت، دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران.
- ۲- استادیار گروه علوم مدیریت و اقتصاد بهداشت، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران.
- ۳- استادیار گروه اپیدمیولوژی و آمار زیستی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران.
- ۴- دکترای تخصصی اپیدمیولوژی، استادیار گروه مهندسی بهداشت محیط و گروه روش‌شناسی و تحلیل داده‌های پژوهشکده محیط زیست، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران.
- ۵- استادیار آمار زیستی گروه اپیدمیولوژی و آمار زیستی، دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران.
- ۶- استادیار موسسه ملی تحقیقات سلامت، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران.
- ۷- دانشجوی دکتری آموزش و ارتقای سلامت، دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران.
- ۸- دانشجوی کارشناسی ارشد آموزش و ارتقای سلامت، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران.
- ۹- دانشیار گروه آموزش و ارتقای سلامت، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی تهران.

*نویسنده مسئول: خیابان پورسینا، ساختمان شماره ۲ دانشکده بهداشت، تلفن: ۰۲۱۸۸۹۵۱۴۰۴، پست الکترونیک: shakibazadeh@tums.ac.ir

چکیده

همه‌گیری کووید-۱۹ یکی از بزرگ‌ترین تهدیدهای سلامت بشر در سراسر جهان بوده است. کشورها اقدامات متعددی در جهت مهار بیماری از یک سو و مقابله با اینفودمیک از سوی دیگر داشته‌اند. در شرایطی که طوفان اطلاعاتی، تشخیص اطلاعات صحیح و علمی را از موارد ناصحیح دشوار می‌کند، تهیه محتوای آموزشی مبتنی بر شواهد از اقدامات مؤثری بوده است که در سازمان جهانی بهداشت نیز بر آن تأکید و اقدام شده است. در همین راستا دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران با همکاری موسسه ملی تحقیقات سلامت، از اولین روزهای شناسایی کووید-۱۹ در کشور اقدام به تشکیل کمیته تخصصی در جهت آموزش همگانی و پاسخ‌دهی مبتنی بر شواهد به پرسش‌های مردمی کرد. دستاوردهای این تلاش جمعی، تهیه محتوای مفید و کاربردی آموزشی و مبتنی بر معتبرترین شواهد و مستندات موجود و فراهم‌آوری دسترسی جهت عموم مردم بود. در اینجا به اقدامات صورت گرفته و دستاوردهای این تجربه خواهیم پرداخت.

کلید واژگان: کووید-۱۹، همه‌گیری، اینفودمیک، تجربه موفق.

مقدمه

به سرعت در سراسر دنیا منتشر شد و جمعیت عظیمی را مبتلا کرد و این ابتلا همچنان ادامه دارد. کووید ۱۹ به دلیل ویژگی‌های بیماری از جمله دوره مخفی و بدون علامت چند روزه، قدرت انتقال سریع و عدم وجود درمان قطعی، نظام‌های سلامت را با چالش‌های پیچیده‌ای روبه‌رو کرده است (۱). (۲) در حال حاضر، مهم‌ترین اقدام ممکن برای پیشگیری از

همه‌گیری کووید ۱۹ از مهم‌ترین و پیچیده‌ترین تهدیدهای حاضر سلامت بشر است. به دلیل قدرت سرایت بالا، ویروس این بیماری (۲-COV-SARS)، در مدت کوتاهی پس از شناسایی در ووهان چین در اواخر سال ۲۰۱۹ میلادی،

صحیح در پاسخگویی به شایعات و سوالات مردم می‌تواند از موثرترین روش‌های مبارزه با اینفودمیک و پیشگیری از ترس و سردرگمی در جامعه باشد. در این راستا دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران با همکاری موسسه ملی تحقیقات سلامت ایران، اقدام به تدوین و راه‌اندازی کمیته اطلاع‌رسانی و آموزش همگانی کرونا کرد. هدف اصلی این کمیته تخصصی، شناسایی دغدغه‌ها و سوالات مهم جامعه در زمینه کرونا و پاسخ‌گویی سریع و مبتنی بر شواهد بود. محاصل تلاش جمعی، تهیه محتواهای مفید و کاربردی آموزشی و مبتنی بر معتبرترین شواهد و مستندات موجود و فراهم‌آوری دسترسی جهت عموم مردم عزیز کشورمان است.

اقدامات صورت گرفته

در اوایل اسفند ماه ۹۸، اندکی پس از اعلام تشخیص ویروس SARS-COV2 در ایران، دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران با همکاری موسسه ملی تحقیقات سلامت ایران اقدام به تشکیل کمیته تخصصی با نام کمیته اطلاع‌رسانی و آموزش همگانی کرونا به منظور پاسخگویی سریع مبتنی بر شواهد موجود در خصوص این بیماری نوپدید کرد. سپس طی اطلاعیه‌ای از اعضای هیات علمی و دانشجویان تحصیلات تکمیلی داوطلب، درخواست همکاری گردید. جلسات اولیه‌ای با حضور داوطلبان در خصوص اهداف راه‌اندازی گروه و تقسیم وظایف، از سوی ریاست وقت دانشکده بهداشت شکل گرفت. به دنبال آن، پنج زیرکمیته به شرح زیر تشکیل شد: (۱) زیرکمیته استخراج و اولویت‌بندی سوال؛ (۲) زیرکمیته انجام جستجو، مرور و داوری؛ (۳) زیرکمیته ترجمه شواهد به زبان مخاطب؛ (۴) زیرکمیته علمی تخصصی؛ (۵) زیرکمیته فنی و آماده‌سازی فرمت انتشار. اعضای زیرکمیته‌های فوق از میان اعضای هیات علمی، دانشجویان تحصیلات تکمیلی و کارشناسان دانشگاه علوم پزشکی تهران و موسسه ملی تحقیقات سلامت انتخاب شدند. شرح وظایف هر یک از این زیرکمیته‌ها، طی جلسات متعددی به شرح زیر تعیین گردید:

۱. زیرکمیته استخراج و اولویت‌بندی سوال

فعالیت‌های این زیرکمیته، شناسایی و جمع‌آوری فعال شایعات و سوالات و نیازهای اطلاعاتی رایج افراد در خصوص همه‌گیری کووید ۱۹ است. سوالات پرتکرار تماس گیرندگان با سامانه

سرایت و کنترل بیماری، آموزش همگانی، توانمندسازی و افزایش مشارکت جامعه است (۳، ۴). اقدامات متعددی از سوی دولت‌ها در سراسر جهان در این ارتباط صورت گرفته است. اقداماتی نظیر جلوگیری از تجمع در مکان‌های شلوغ، تشخیص و درمان زودرس، ایزوله کردن افراد مبتلا از مراحل اولیه بیماری، ردیابی افراد پرخطر و استفاده مناسب از وسایل حفاظت شخصی از مهم‌ترین راهبردهای کنترل این بیماری در نظر گرفته شده‌اند (۵، ۶).

از روزهای اولیه ظهور بیماری به دلیل نوپدید و ناشناخته بودن ماهیت و عملکرد ویروس، اطلاعات ضد و نقیض و همچنین شایعات بسیار زیادی در حال انتشار بود. افراد مرتبط و گاه غیرمرتبط به موضوع از رسانه‌های رسمی و غیر رسمی، اقدام به انتشار اطلاعات در جامعه کردند. در این طوفان اطلاعاتی، شمار اطلاعات نادرست و شایعات، بسیار زیاد بود و موجبات نگرانی و سردرگمی افراد جامعه و مراجعه غیرضروری به مراکز بهداشتی و درمانی را به همراه داشت. اینفودمیک در خصوص کووید ۱۹ مختص به کشوری خاص نبود و سراسر دنیا را متأثر ساخت (۷) و توانست به ترتیب افزایشی در لایه‌های علم^۱، سیاست^۲، مراقبت‌های سلامت^۳، اخبار رسانه‌ای^۴ و رسانه‌های اجتماعی^۵ دیده شود (۸).

به منظور مقابله با اینفودمیک، راهکارهای مختلفی در سطوح متفاوت مطرح شده است. از آن جمله می‌توان به نظارت بر اطلاعات منتشر شده، ایجاد سواد سلامت الکترونیکی، تشویق و بهبود فرایندهای تولید و ارزیابی کیفیت دانش توسط متخصصان و هم‌تایان، ترجمه دقیق و به موقع اطلاعات، تلاش برای اشیاع فضای مجازی از اطلاعات صحیح به منظور رقابت با اطلاعات کاذب یا غیرعلمی و همچنین به حداقل رساندن عوامل تحریک‌کننده سیاسی و تجاری اشاره کرد (۸).

در چنین فضای پرتنش اطلاعاتی، مسؤلیت اجتماعی دانشگاه علوم پزشکی تهران ایجاب می‌کرد محتوای صحیح مبتنی بر شواهد علمی تولید کند و امکان دسترسی افراد جامعه را به این اطلاعات فراهم نماید. ضرورت تولید و انتشار اطلاعات

1. Infodemic
2. Science
3. Politics
4. Health care
5. News media
6. Social media

۴۰۳۰ در اولویت پاسخگویی مبتنی بر شواهد کمیته قرار گرفته است.

۲. زیر کمیته انجام جستجو، مرور و داوری

در راستای پاسخگویی مبتنی بر شواهد موجود، جستجوی شواهد در وبسایت سازمان‌های معتبر بین‌المللی نظیر سازمان جهانی بهداشت و مرکز کنترل و پیشگیری از بیماری‌های آمریکا و نظایر آن و همچنین بانک‌های اطلاعاتی مرتبط انجام می‌شود. همچنین داوری و بازبینی توسط هم‌تا در این کمیته مورد تاکید است.

۳. زیر کمیته ترجمه شواهد به زبان مخاطب

ویرایش علمی و ادبی و ساده‌سازی به زبان مخاطب در خصوص محتواهای تولید شده در این بخش صورت می‌گیرد.

۴. زیر کمیته علمی تخصصی

محتواهای تولید شده قبل از انتشار در اختیار تیم تخصصی، متشکل از پزشکان و اساتید برجسته و صاحب نظر در حوزه محتوای تولید شده قرار می‌گیرد.

۵. زیر کمیته فنی و آماده‌سازی فرمت انتشار محتواهای تولید شده

بسته به موضوع و محتوای تولید شده، در خصوص شکل انتشار آن تصمیم‌گیری صورت می‌گیرد. محتواهای تولید شده در قالب متن، تصویر، فیلم کوتاه، پادکست، کمیک و سایر فرمت‌های مناسب آماده می‌شود.

همزمان با تهیه و تدوین مطالب و محتواهای مورد نیاز، صفحه اختصاصی در خصوص آموزش همگانی و اطلاع‌رسانی در وبسایت دانشکده بهداشت راه‌اندازی شده است. همچنین صفحه‌ای در شبکه اجتماعی پرکاربرد (اینستاگرام) به نام دانشکده بهداشت و موسسه ملی تحقیقات سلامت جهت انتشار مطالب تولید شده برای عموم مردم ایجاد شده است.

دستاوردها

افراد متعددی از دانشگاه علوم پزشکی تهران و سایر دانشگاه‌ها و مراکز به‌صورت داوطلبانه به تیم پیوسته و همکاری متعهدانه‌ای داشته‌اند. در ادامه به شرح برخی دستاوردهای این اقدام ارزشمند و ضروری می‌پردازیم.

• تاکنون حدود ۳۰۰ محتوا (متن، تصویر، پادکست، فیلم

و غیره) در خصوص آموزش همگانی و پاسخگویی به سوالات و شایعات، تا زمان نگارش این گزارش (بهمن ماه ۹۹) تهیه شده و در وبسایت دانشکده به آدرس: <http://sph.tums.ac.ir/corona> قرار گرفته است. لازم به ذکر است این فعالیت‌ها کماکان ادامه داشته و با ظهور سوالات جدید، کمیته‌های فوق‌الذکر نیز اقدام به تهیه و انتشار محتوای مناسب می‌کنند.

• تعدادی پادکست و فیلم سخنرانی اساتید دانشکده پیرامون موضوعات و دغدغه‌های روز، جهت دسترسی عموم در وبسایت دانشکده قرار گرفته است.

• همزمان محتواهای تولید شده در فرمت مناسب رسانه‌های اجتماعی، آماده و در شبکه‌های اجتماعی، از جمله در صفحه اینستاگرامی دانشکده بهداشت (http://instagram.com/tums_sph) منتشر شده و در دسترس عموم مردم قرار گرفته است.

• در راستای فعالیت این کمیته و همکاری با صدا و سیما، مصاحبه‌های متعددی از اعضای هیات علمی دانشکده و پاسخگویی به سوالات و شبهات موجود مبتنی بر شواهد استخراج شده در تلویزیون ملی پخش شده است. فایل صوتی و تصویری این مصاحبه‌ها در وبسایت صدا و سیما نیز قابل دسترسی افراد جامعه است.

• مطالب تولید شده در فرمت یکسان، شامل مقدمه، شواهد موجود، نتیجه‌گیری و منابع آماده شده و به همکاری موسسه ملی تحقیقات سلامت کشور در قالب کتابچه‌هایی آماده و چاپ شده است.

• بنابر نیاز اعلام شده از سوی مرکز پاسخگویی تلفنی وزارت بهداشت (سامانه ۴۰۳۰)، لینک دسترسی به اطلاعات استخراج شده در اختیار مدیران این سامانه قرار داده شده است.

• جهت استفاده خبرگزاری‌ها و رسانه‌های خبری، لینک‌های دسترسی و محتواهای تولید شده به صورت فعال در گروه‌های اجتماعی (واتس‌آپ) رابطین روابط عمومی‌ها و خبرنگاران اطلاع‌رسانی شده است. موارد متعدد استفاده از محتواهای تولید شده با ذکر منبع از خبرگزاری‌ها، نشان از استقبال این گروه از منبعی معتبر در تولید محتواهای

مرتبط با کووید ۱۹ بوده است.

نتیجه‌گیری

با وجود دشواری‌های متعدد در راه‌اندازی و هدایت برنامه در شرایط بحرانی موجود، نتایج و دستاوردهای ارزشمند آن حاکی از مهم و ارزشمند بودن فعالیت‌های کمیته‌ای متشکل از متولیان تخصصی در پاسخ‌گویی سریع به دغدغه‌ها و نگرانی‌های مردم بوده است. اقدام به کمک گرفتن از نیروهای داوطلب نیز تجربه ارزشمندی در این مسیر بود. ارزیابی کمی و کیفی این اقدام و برنامه‌ریزی برای استقرار مستمر آن در دانشکده بهداشت و موسسه ملی تحقیقات سلامت برنامه آتی پیگیری این برنامه است. به نظر می‌رسد برای حصول به موفقیت بیشتر، ضرورت دارد سایر دانشگاه‌ها و نیز وزارت بهداشت در انجام فعالیت‌های مشابه و یا اطلاع‌رسانی مناسب و انتشار مستندات تولید شده توسط این گروه در شبکه‌های رسمی و غیررسمی موجود در فضای مجازی بکوشند.

تشکر و قدردانی

جا دارد از تمامی عزیزانی که در سخت‌ترین شرایط از شروع همه‌گیری تا کنون همراه بوده‌اند، تشکر و قدردانی شود.

اعضای کمیته راهبردی و سردبیری

به ترتیب حروف الفبا:

دکتر مهنار آشورخانی؛ استادیار گروه آموزش بهداشت و ارتقای سلامت

دکتر محمدرضا پورمند؛ استاد گروه پاتوبیولوژی

دکتر حجت زراعتی؛ استاد گروه اپیدمیولوژی و آمار زیستی

دکتر علی اکبری ساری؛ استاد گروه علوم مدیریت و اقتصاد بهداشت

دکتر الهام شکیبازاده؛ دانشیار گروه آموزش بهداشت و ارتقای سلامت

دکتر اکبر فتوحی؛ استاد گروه اپیدمیولوژی و آمار زیستی

دکتر کاظم نذافی؛ رئیس دانشکده بهداشت، استاد گروه مهندسی بهداشت محیط

دکتر سحرناز نجات؛ استاد گروه اپیدمیولوژی و آمار زیستی

دکتر مسعود یونسیان؛ استاد گروه مهندسی بهداشت محیط

اعضای تیم تدوین محتوا

سرپرست تیم تدوین محتوا

دکتر الهام شکیبازاده؛ دانشیار گروه آموزش بهداشت و ارتقای سلامت

هماهنگ کننده تیم‌ها و ارزیاب سوالات

دکتر مهنار آشورخانی؛ استادیار گروه آموزش بهداشت و ارتقای سلامت

تیم جمع‌آوری سوالات

نگین نیرلو؛ دانشجوی کارشناسی ارشد آموزش و ارتقای سلامت

مرضیه جعفرنژاد؛ دانشجوی کارشناسی ارشد آموزش و ارتقای سلامت

تیم جستجو، مرور و تدوین

به ترتیب حروف الفبا:

دکتر الهام احسانی چیمه (نماینده گروه)؛ استادیار موسسه ملی تحقیقات سلامت

مژگان احمدی نژاد؛ کارشناس ارشد اپیدمیولوژی

مائه ارشدی؛ کارشناس ارشد اپیدمیولوژی

عیسی اکبرزاده؛ دانشجوی کارشناسی ارشد اپیدمیولوژی

لیلا اسدی؛ دانشجوی دکترای بهداشت باروری

دکتر ولی الله بایگی؛ دکترای اپیدمیولوژی - مرکز تحقیقات تروما

دکتر روناک بختیاری؛ استادیار گروه پاتوبیولوژی

دکتر سمیه برجعلی لو؛ دکترای روانشناسی، استادیار دانشکده مجازی

مریم بنار؛ دانشجوی دکتری باکتری شناسی پزشکی

الهه حصاری؛ کارشناس ارشد اپیدمیولوژی

دکتر منیره خادم؛ استادیار گروه مهندسی بهداشت حرفه‌ای
خاطره خانجانی؛ دانشجوی دکتری مدیریت و اقتصاد بهداشت

دکتر علیرضا رضوی؛ استاد گروه پاتوبیولوژی

دکتر حانیه سادات سجادی؛ دانشیار مرکز تحقیق و توسعه سیاست‌های دانشگاهی

دکتر محمدرضا قانع پور؛ استادیار گروه آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی سمنان مصطفی ملکی (نماینده گروه)؛ دانشجوی دکتری آموزش و ارتقای سلامت ویراستار فنی نسیم قراییان؛ دانشجوی ارشد روزنامه‌نگاری، کارشناس روابط عمومی دانشگاه علوم پزشکی تهران

تدوین پوستر و محتوای اینستاگرام

نگین نیرلو؛ دانشجوی کارشناسی ارشد آموزش و ارتقای سلامت

بخش فنی و قرارگیری محتوای سایت و صفحه

نسبیه جلالوند؛ مسئول روابط عمومی دانشکده مهندس شب‌بنم حسن زاده؛ کارشناس فناوری اطلاعات دانشکده مهندس مهدی قیدی؛ کارشناس معاونت آموزشی دانشکده.

ماهان شفيعی؛ دانشجوی MD-MPH محبوبه شیرزاد؛ دانشجوی دکتری آموزش و ارتقای سلامت یوسف علی محمدی؛ دانشجوی دکتری اپیدمیولوژی دکتر صبا کلانتری؛ استادیار گروه مهندسی بهداشت حرفه ای خدیجه ماجانی؛ دانشجوی دکتری اپیدمیولوژی دکتر محمدرضا مبینی زاده؛ استادیار موسسه ملی تحقیقات سلامت دکتر عفت محمدی؛ استادیار مرکز تحقیقات عدالت در سلامت مرجان میرزانی؛ دانشجوی دکتری آموزش و ارتقای سلامت مهین نومی؛ دانشجوی دکتری اپیدمیولوژی دکتر احمد نجاتی؛ استادیار گروه ویروس شناسی

تیم تدوین به زبان مخاطب

به ترتیب حروف الفبا: مرضیه جعفرنژاد؛ دانشجوی کارشناسی ارشد آموزش بهداشت فاطمه رحیمی؛ دانشجوی دکتری آموزش و ارتقای سلامت فاطمه علی پور؛ کارشناس ارشد آموزش بهداشت، یاسوج

References

- Menni C, Sudre CH, Steves CJ, Ourselin S, Spector TD. Quantifying additional COVID-19 symptoms will save lives. *The Lancet*. 2020;395(10241):e107-e8.
- Wang H-Y, Li X-L, Yan Z-R, Sun X-P, Han J, Zhang B-W. Potential neurological symptoms of COVID-19. *Therapeutic advances in neurological disorders*. 2020;13:1756286420917830.
- Gilmore B, Ndejjo R, Tchetchia A, De Claro V, Mago E, Lopes C, et al. Community engagement for COVID-19 prevention and control: a rapid evidence synthesis. *BMJ global health*. 2020;5(10):e003188.
- Al Siyabi H, Al Mukhaini S, Kanaan M, Al Hatmi S, Al Anqoudi Z, Al Kalbani A, et al. Community Participation Approaches for Effective National COVID-19 Pandemic Preparedness and Response: An Experience From Oman. *Frontiers in public health*. 2020;8.
- Belot M, Choi S, Jamison JC, Papageorge NW, Tripodi E, Van den Broek-Altenburg E. Six-country survey on COVID-19. 2020.
- Papageorge NW, Zahn MV, Belot M, Van den Broek-Altenburg E, Choi S, Jamison JC, et al. Socio-demographic factors associated with self-protecting behavior during the COVID-19 pandemic. *Journal of population economics*. 2021;34(2):691-738.
- Organization WH. An ad hoc WHO technical consultation managing the COVID-19 infodemic 2020 [cited 2020 7-8 April]. Available from: <https://www.who.int/publications/i/item/9789240010314>.
- Zarocoštas J. How to fight an infodemic. *The lancet*. 2020;395(10225):676.

A report on one year of public education and quick evidence-based response to popular questions in Covid-19 pandemic in the School of Public Health, Tehran University of Medical Sciences

Mahnaz Ashoorkhani¹, Ali Akbari Sari², Akbar Fotouhi³, Masud yunesian⁴, Hojjat Zeraati⁵, Elham Ehsani⁶, Mostafa Maleki⁷, Negin Nayerloo⁸, Elham Shakibazadeh^{9*}

1. PhD in Health Education and Promotion, Department of Health Education and Promotion, School of Public Health, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran.
2. MD- PhD in health policy, Department of Health Management and Economics, School of Public Health, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran.
3. MD-PhD, Department of Epidemiology and Biostatistics, School of Public Health, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran.
4. MD-PhD in Epidemiology, Department of Environmental Health Engineering, School of Public Health and, Department of Research Methodology and Data Analysis, Institute for Environmental Research, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran.
5. PhD, Professor of Biostatistics, Department of Epidemiology and Biostatistics, School of Public Health Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran.
6. Assistant Professor (PhD-MPH), National Institute for Health Research, Tehran University of Medical Science, Tehran, Iran.
7. PhD Candidate in Health Education and Promotion, Department of Health Education and Promotion, School of Public Health, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran.
8. MSc Student in Health Education and Promotion, Department of Health Education and Promotion, School of Public Health, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran.
9. PhD in Health Education and Promotion, Department of Health Education and Promotion, School of Public Health, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

Abstract

The Covid-19 epidemic is a great threat to human health. Countries have taken several measures to control the disease, as well as dealing with infodemics. In a situation where the infodemics makes it difficult to distinguish correct and scientific information from incorrect ones, the preparation of evidence-based content has been an effective measure, recommended by World Health Organization. In this regard, the school of Public Health at Tehran University of Medical Sciences, in collaboration with the Iran National Institute of Health Research formed a specialized committee for public education to provide evidence-based answers to public questions. The achievements of this collective efforts were providing useful and practical educational content based on the most credible evidence. In this editorial, we will look at the actions taken and the achievements of this experience.

Keywords: COVID 19, pandemic, evidence-based, infodemic.

Please cite this article as follows:

Ashoorkhani M. Akbari Sari A, Fotouhi A, et al. A report on one year of public education and quick evidence-based response to popular questions in Covid-19 pandemic in the School of Public Health, Tehran University of Medical Sciences. *Hakim Health Sys Res.* 2020; 20(3); 260-265.

---

*Corresponding Author: Department of Health Education and Promotion, School of Public Health, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran. Tel: (+98)9125796021, E-mail: shakibazadeh@tums.ac.ir